

Rekenkameronderzoek uitvoering Leerplichtwet in Holland Rijnland

De gezamenlijke rekenkamers en rekenkamercommissies in Holland Rijnland hebben een onderzoek laten doen naar de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 door het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL), onderdeel van het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland. Uit dit onderzoek blijkt dat het RBL de taken doelmatig uitvoert, maar er is onvoldoende zicht op de doeltreffendheid. De gemeenteraden zijn beperkt betrokken bij het onderwerp. De bestuurlijke afstand met Holland Rijnland speelt daarbij een rol.

Waarom dit onderzoek?

Vanaf 2002 zijn de meeste gemeenten in de regio Holland Rijnland toegetreden tot het RBL. De toegetreden gemeenten hebben de uitvoering van de leerplichttaken overgedragen aan het RBL. Na ruim 8 jaar is de vraag gerechtvaardigd of de overdracht van de taken de beoogde meerwaarde heeft opgeleverd en kan gekeken worden hoe de verantwoordelijkheden worden ingevuld. Het onderzoek leent zich goed voor een gezamenlijke uitvoering.

Wat is onderzocht?

De hoofdvragen in het onderzoek zijn of het RBL doelmatig en doeltreffend de taken uitvoert, of de samenwerking in het RBL de verwachte meerwaarde oplevert en op welke manier de gemeenteraden invulling geven aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Uit het onderzoek blijkt dat de leerplichttaken door het Regionaal Bureau Leerplicht weliswaar doelmatig worden uitgevoerd, maar dat de doeltreffendheid niet is vast te stellen. Dit komt vooral omdat aan de uitvoering van de leerplichttaken geen streefwaarden zijn gekoppeld en omdat de opdrachtgever, de samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland, niet stuurt op streefwaarden. Verder is de duiding van de gegevens in de jaarverslagen van het RBL niet altijd ondubbelzinnig. Dat laatste geldt bijvoorbeeld voor het percentage meldende scholen. Een laag percentage hoeft niet te betekenen dat er weinig verzuim is. Dit bemoeilijkt het beoordelen van de gerapporteerde gegevens.

Meerwaarde regionale samenwerking

Met de regionale samenwerking werd een bepaalde meerwaarde beoogd. Uit het onderzoek komt naar voren dat die meerwaarde wel wordt beleefd, maar dat die niet expliciet wordt vastgelegd. Ook wordt er niet op gestuurd, in de zin dat beoordeeld wordt of wat men denkt of verwacht ook daadwerkelijk zo is.

Kaderstellende en controlerende rol van de raden

Ook blijkt uit het onderzoek dat de afzonderlijke gemeenteraden en het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland hun kaderstellende en controlerende rol zeer beperkt invullen. Sturen op basis van het formuleren van gewenste resultaten blijft achterwege, evenals het sturen op basis van de behaalde resultaten. Wat betreft de gemeenteraden wordt dit verklaard door het ontbreken van politieke urgentie zolang er zich geen calamiteiten of incidenten voordoen. Verder is er sprake van een getrapte bestuurslijn waardoor de kaderstelling en controle is verplaatst naar het DB en AB van Holland Rijnland. In de praktijk werkt de getrapte bestuurslijn als barrière voor de raad om invloed uit te oefenen.

Aanbevelingen

De gezamenlijke rekenkamers bevelen de opdrachtgevers aan streefwaarden op te stellen die inzicht bieden in de mate waarin het RBL doeltreffend functioneert. Het RBL wordt geadviseerd de rapportages te verbeteren, zodat zij een beter handvat vormen voor de gemeenteraden om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Gemeenteraden zouden zich vanuit hun kaderstellende rol ook moeten concentreren op de bijdrage die het RBL kan leveren aan het lokale preventieve jeugdbeleid. Het RBL wordt aanbevolen de meerwaarde van de samenwerking te expliciteren en daarbij de nadruk te leggen op de bijdrage van het RBL aan het lokaal preventief jeugdbeleid.

Samenwerking

In het onderzoek hebben de rekenkamers en rekenkamercommissie van Hillegom, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Voorschoten samengewerkt. Het onderzoek is uitgevoerd door de B&A Groep.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Herman Hoeijmans, secretaris begeleidingsgroep, telefoon 0252 783591 of h.hoeijmans@teylingen.nl

Op 23 november 2011 om 20:00 uur vindt een presentatie en toelichting van het onderzoeksrapport plaats in het Bestuurscentrum van de gemeente Teylingen, Raadhuisplein 1, 2215 MA Voorhout. Het rapport is onder embargo tot 23 november 2011 om 20.00 uur aan te vragen.